

Veldwegelt. Q.91. (Sc.)

1. alsd'hens ma spærvor(1) of ma spælvor
ze:n xi:nzə bæ:y of. hibæ:zæfæk
2. m'mo hamero:t ista bloma gwén w2:ter
gæ:ro:of: gwén bespre:tsa // "gieten niet goed" //
3. alrwil spens za nuf met, roloei in mit masina
4. gro:va ixa:la: stø:l wæ:rk // magne las
(eengrote last) //
5. upat sje:p kre:gæ:zæ basemolt brukt
6. da:sru:nauw, rker hæ:tana spæ:nter in
kæ:na vejer
7. da:seper legas zæn lepa v:rif
8. in dat fabrik is neks ts xi:n
9. kum ons hi:i ke:nt-of. kum ons hæ:rat
ke:nt (verouderd) // kenakal //
10. bu:r:s-sjy:kos ver glæ:zar be:r // pe:nt
pe:nfæ:gle:skos //
11. brej os twi kilo xu:r hæ:za // hæ:zæ skos
(rok=horstjes) //
12. zo hiba alrvi:f-of: zo hiba mit henri:va
dræ:liter we:n u:t xæ:dro:nyka
13. har bæ:dræ:gsa max medena knipol
// mij/beklemt) mox //
14. ix hæ:psma kne:f gæ:rien
15. nastolv:rat wæ:rt net fe:l mi:go:ve:rt
16. ix ben-blæ:dadi: mit henet mit xæ:ga:ns
ben
17. ix hibat net xæ:dwæ:n hu:r hamero:t
18. we:hæ:bat xæ:dwæ:n-de: ds: anke:mæ
19. spen- spenægwæ:f -spenækop-of: spenæbiestl
20. m'klark- m'nts- ba:y-bma:ut (zuwell-
"vooraard" niet bek. - m'wæ:j- da:bamp (plaats)-
m'pado:st: l- ma: sampaloy (ecbare)- m'lik-
ma:kwa:kar- ma:pipal
21. de: næ:nt-of: de: ke:zæl-dux d'm hiba waert-
of: d'm hiba we:rol (opkomend) - fe:xts // ma:
manskjæ:ll
22. ix veldix peraltn ge:ra // bilkes (bolletjes van
- paternoster) - ma kra:ls (een halssnoer) //
23. e:ŋzla:nt le:b fe:l au:sipu:lbre:ks
24. har is vanxæ:le:n en xæ:bita gewe:s
// uts (oost) //
25. ge:f mix tui braej staejn- braejn- braestr
26. dat sta:ndbæ:ls ste:t bæ: nem
27. de: ma:n he:da le:væ:wij no:gruton hi:or
28. dan de:vol is net i:ndan hi:mal gæ:li:va
29. da:salkendor xi:n m'ita me:ðstorn:dr
xi:gewe:s
30. ix kenbux net home i:x fiadæ:ben
31. da:bids dre:nyka gjan yæ:xtme:l
32. har kent net wirka gwén-ori:rt hæ:lyrin
33. stæ:k eng ma:stæ:li:ndæ: basom
34. ne:-mits ke:gæ:zæ spæ:lvær nami-of:
mits ke:gæ:zæ wæ:t nemi gespe:lt
35. he:la -ix hibaltwæ:ki:ra uplexro:pa
36. d'g pæ:rs net u:p- dr:zit nuga wet
kæ:nsa:ns i:n // ma:kja:n (minder gebruikelijk) //
37. zo xi:n wi:X-of: zo xi:n vort-nos:ut fæ:lt
38. zo he:tomatista zo gæ:lt hæ:gnan upmæ:ka
39. or zu:lat nuts wi:t brejs
40. zo ista hibefaner milak hæ:kt
41. da:ma:n mot san vru:ba:zæ:ma // ana:szæ:ma
(subj.) //
42. in da:sældo-of: sælda- zwemzæ:zæ:rvr:rlæk
43. or he:t fe:l ka:l omdatær stæ:rkæ:ls
44. NE:t mota do:z da: hibæ:ngæ:z
dr:z a:ndar hibæ:
45. hæ:labens tad bid uphifa-of: uplexro
46. ora mætsæ:z i:su vidazz væ:rkæ:
47. zo sprenja vjæ:rat wi:sta vjæ:renwidens/vp
|| vgl.: bli:tsup-vre:ntsup //
48. dan hovene:r zul da:bo:m grifals // meow:
da:bæ:ml
49. du:zæ:t ista da: venstar tu:w
50. bba:genta lu:jr vjæ:da ista m's:da hujmes-st:lvf

51. bit spræj- kwa:kneijer(?) - verspræjs-
 u:tspræjs- of: u:bstræ:va- verspræjs- u:tbrajs-
 vjadej mɔ:ka- misbrajs- ene ka:n(t) veroud-
 of: me bw:itaran sm:or
 52. dɔf vruu hester hɔ:ir lɔ:ta s:fsnys-
 53. xəv2. jɔr- of: xənepa:-hɛ:tam xis jɔ:ir
 no:s: allata qwe:n
 54. ix hipomo:fjærø.je vjær zu lɔ:t lans-
 of: ne:væn-at wɔ:tarø gwen
 55. vɔ:l vja:zɔ zt:st mer winej- of: x:t
 mer mer winej- in de: stræ:l
 56. joda pit x:ne:t fe:l wja:t
 57. da xwo. lɔ:stet bɔ:dan hwi:ra // "haard"
 niet bekend //
 58. i:n de mit idet nu:t hæ:t fjærto hæ:ts
 59. dɔf hja:ts xivs hlo:ir le:x-tur- of: twur-
 of: nature:r
 60. xtrukhet pjetson zan stat
 61. dru- of: i:nd e:n tɔ:t-kump x:ir hæ:edor
 jɔ:ir- of: elok jɔ:ir- no:da kermas
 62. da pɔ:tter xæ:ix datselevni:z vvlmɔ:k
 i:z- of: vvlmɔ:k wu:r (=was)
 63. da zus mi:wol ma:da xæ:z neks tʃɔ:go
 mi:l // beklemtoond, wel- wɔ:l //
 64. da xwo:mars- of: da xwe:markas xula
 hɔ:st- of: xul wulrap- træ:oma
 65. ge:st hæ:jo net hæ:t- of: net ti:s (veroudend)
 66. E:ts xæ:o:x gæ:jen his
 of: zan mot: r is kaput- se:lig i:n pan
 67. tis:na wa:rmend dɔ:zwe:s en tis:ma
 xar:ken d:rst
 68. dat fenska liph bæ:re:ts
 69. da xan hja:z i:n de han // hja:stn uf:baigal
 70. ix wul dat: farke:r- of: dat:pus-mr
 bre:f bræ:x
 71. ix hip:i:n o:n man hat- of: ix hip:hatpi:n
 (ook figuurlijk!)
73. ix hen mit xon vorke:rdə lɔj- of: mit xon
 ja:fdri:vars- emgw:z+n
 74. no:t hufitu:t spans verat pjet vjær- of:
 i:n-də nu:ka:r
 75. ix hiba bits- of: ix hip:het- krus- van
 vjær da no:n al
 76. da xw:en vanda hjenen xzø:χ sol:do:z
 xwe:s
 77. wjststa gema zd. mæ:kar wu:ns- mæ:
 bɔ:χ - meew: bæ:χ
 78. dɔf ru:zə hibz lar:z djɔ:n // mo:dw:z+n
lenkelv:||
 79. ixolæ:f gæ: wæ:trva:n // lelyke woorden
 (mu): lilkas wjat- of: lilkas wjat||
 80. tke:nt wu:r dut izam kost: de:p
 81. xan u:ra en xan o:ga lo:panom
 82. her dix:thekr is mida kæ:rfkr no:da
 bus xeganya vjær brwe:mels te plekr
 83. da xo:spw:et: u:ba ledor
 84. her zat sen strw:z t: up- of: her he:gdan
 hæ:l // we:pa (open)||
 85. da liz- of: da mensa - zø:ha nekj:a:nas
 as xæ:lden rigdom
 86. heno mo:nt i:j drix fand: dw:z
 87. de: we:x lip kro:mp - lanst:z z:zat
 mon emwe:x
 88. ix q:ul vjær de klæ:ns an brom- of: m
 tremkr
 89. dr ge:telsk is kaput xeganya of: minder:
 is xetvra:dw:z ran kw:z i:nta slchr
 90. xz le:ts wu:r kvt ma:gø:t
 91. i:n da kelsj:z j:zstat: bistr
 92. mo:stær mot xø:t heno meko
 93. x:q:ens no:da monen hø:t
 94. ix wj:z t net bu:z mot xw:z n x:ko
 95. ma:ke:ls halder is xø:t fjær:z ber:
 96. ix mus usslo:z dre:yka vjær stæ:z kar te wjada

- 97 ij motstista tfo:r i:nd sta:l vo:r
 98 ma:bo:r wu:r me:x
 99 da:mlskma:n mlken grot ronr
 100 dij bu:t**er** tormlak is den en u:r
 sekmtrktmit
 101 vo:r ro:r de:pit i:n ee:n o:r kens vo:r
 102 do:r vo:r neks u:p matz i:zgo - krek
 103 har ke:mp nuts manist lo:s
 104 i:n ita:ly z*u*.n baer? d*u*:r vo:r spo:
 105 durts do:r u:p duws
 106 ta:bo:m hibra:zz fands brik xero:r
 107 do:r mos - of: ger mot (beleefd of meeru)-os
 ffilla ens koma bzi:n
 108 har is fan ger va:z gahma matmo goo:
 bzjl gælt
 109 do:r dijz is fan be:kaho:t xamo:k
 110 mo:tr*u*do vo:r u:mot kons lap-of:
 kons ni:r
 111 i:x hip hu:c gro:s xare:jt ma:twu:
 ge:n go:jo:r xo:r
 112 da:bruwa:r x:t datst nu:x tode:r is
 fzir tobuws
 113 barko:ig barkk-dig biks - hu:r biko:
 biko:r - vo:r barko:ig bargo:dig
 bargo:s - hu:r bargo:s - vo:r bargo:s
 vo:r hibra:gobarko:s
 114 be:j-ig be:j-dix be:j-hu:r be:j-
 vo:r be:j-be:j-vo:r - i:x bo:j-i:x hip
 xabwz, jo-bo:j z*u*:r o:x
 115 tizekla:n ma:s fi:n (=dun, mager) - of:
 fzi:n (=goed, prima, degelijk)
 116 da:kons hu:r xo:r kri:go vo:r mæ:rt
 117 har hu:t xare:x datz so:mu:r xsa:l
 de:rko
 118 da:mo:x xa:r:x datz galo:k haw
 119 do:r wu:r vo:f pri:s
 120 ondor de:n e:k lego ve:l e:kolr
- 121 two:tz zul drek kwe:k-thwe:ka:l
 122 thuij is nu:x gre:n - tis nu:x mar pas-
 of: nu:x marge:z - xamo:t
 123 mayj'nz:s mo:ka:zz miten du:zjer van
 mæ:i
 124 dat bæ:mkr zul do:læ:stx kens gre:j-
 of: kens wass
 125 da:pstu:r he:t xo:j wé:n
 126 ora:t hu:j is o:phabra:nt
 127 da:mlsk sprits u:ten i:zjer vanda:ho:
 128 da:kister lu:t xjer da:kri:zdo:x
 129 da:bæ:m vanda:kru:ker bæ:ga du:ze:
 stxewex-of: onderzet xewex || da:bru(v.kar)||
 130 da:bru pri:s su:kuma lu:bas
 131 xu hibon mo:nt en bluu gehuu
 || gesl2.uga (v.klok)||
 132 da:sai:s is xet den-fla:u
 133 da:sni leg dek || snajo - of: minder: snaj
 || sneeuwen||
 134 tizen iwi(zts) xelzja dadu:xoz-of:
 dadig*z* (beleefd of meeru) - gzzen hip
 135 nu:wpo:rt wij:t nu:w mhil nu:wstat
 136 du:z:n - qo:nat - dix de:set - hu:r de:tat-
 vo:r du:z:n - ge:r do:bat - xif du:z:n - qo:
 duxzet - dig duszet - hu:r duxzet - vo:r dugenz
 ger duxzet - xif dugenzet - dugi:xat - duxzet
 mær - dug*z*et - mær
 137 de:p: - do:p: pma:ntel - do:p:nt - da:s
 sold:z
 138 dia:s - hu:r dia:s - hu:r dia:zda:hu:r
 hu:t xadza:s
 139 bens - ig ben - dix bens - hu:r bent - vo:r
 bens - ge:r bent - xij bens - bentz - ba:nor-
 i:x hip xabwo
- 140 Locale Landmaten: a**lo**:ndat (tot) - mro:j
 (4a.14) - & hlazin (1/20v)
 141 Locale Watermannen: tiz:ka (con gracht = Kaartje?) - EmilGhalka
 (molenpolder)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is WE:Zont

De inwoners heten: WI:ZATNE:ZANT

Hun bijnaam luidt: VE:RKASWE:ZANT

aantal inwoners op 31-12-1947: 2.364

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn: ED:Z:RDP - K:SSLT (Kessel). Kessel vormt een afzonderlijke parochie en spreekt een eigen dialect, dat zich van het Veldwegels vooral onderscheidt doordat het de ontroding niet kent en sterk op het Roekhovens (Montenaken) gelijkt. Er wordt te Veldwegels geen Frans of A.B.N. als gezinsstaal gebruikt.

De bevolking bestaat voor 2/3 uit wechlieden, te Kessel is echter 6/10 landbouwer. Te Kessel is er een tegelfabriek, te Veldwegels een fabriek van maalderijmachines.

Weglieden: 1. Maesen Adrienne; 31 j.; geb. te Stevoort; letterk. regentes; veelvuldig redacteert honingraatmaandte Veldwegels; V. van Hoelbeek, M. van Gerven; spreekt dialect in omgang met dorpsgenoten.

2. Gijzen Bertha; 21 j.; hier geb; zonder beroep; heeft steeds hier verbleven; V. en M. van hier; spreekt haast altijd dialect.

3. Maesen Emilia; 22 j.; hier geb; zonder beroep; heeft steeds hier verbleven; V. van Hoelbeek, M. van Stevoort; spreekt meest dialect.